

คำศัพท์การประกันภัย ในธุรกิจประกันภัยมีการใช้คำศัพท์ที่เป็นศัพท์เฉพาะ ซึ่งผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือสนใจธุรกิจประกันภัย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านบริษัทประกันภัย บุคคลที่จะซื้อประกันภัย หรือประชาชนทั่วไป ควรทราบหลายคำด้วยกันดังนี้

1. ผู้เอาประกันภัย (Insured or Assured) หมายถึง

คู่สัญญาฝ่ายซึ่งมีหน้าที่เปิดเผย ข้อความจริง อันเป็นสาระสำคัญต่อการพิจารณาของผู้รับประกันภัย ว่า จะรับหรือไม่รับประกัน ตลอดจนมีหน้าที่ชำระเบี้ยประกันตามจำนวนที่ได้ตกลงกันได้ และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับวัตถุที่เอาประกันภัยไว้ ผู้เอาประกันภัย ก็มีสิทธิในการ เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ตามความเสียหายที่แท้จริงได้

2. ผู้รับประกันภัยหรือบริษัทประกันภัย (Insurer) หมายถึง

คู่สัญญาฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณารับประกันภัย รับเบี้ยประกันภัย ตลอดจน ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับ ประโยชน์ เมื่อมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น ตามที่ระบุไว้ในสัญญา

3. ผู้รับผลประโยชน์ (Beneficiary) หมายถึง

บุคคลภายนอกสัญญาประกันภัยที่มีสิทธิเข้ารับ ประโยชน์ในค่าสินไหมทดแทน ตามสัญญาประกันภัย นั้น ตามข้อตกลงของผู้เอาประกันภัยและผู้รับประกันภัย ซึ่งผู้รับประโยชน์ อาจเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้เอาประกันภัยก็ได้

4. ผู้รับโอนทรัพย์สินที่เอาประกันภัย (Assignee) หมายถึง

บุคคลซึ่งรับโอนสิทธิที่ผู้เอาประกันภัยพึงได้ ตามสัญญาประกันภัย ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ทั้งในกรณีโอนโดยอำนาจของกฎหมาย เช่น เจ้าของทรัพย์สินที่เอาประกันเสียชีวิต ทรัพย์สินดังกล่าว จะตกแก่ทายาท หรือ ในกรณีโอนด้วยนิติกรรมใดๆ เช่น การโอนขายทรัพย์สินที่เอาประกันภัย เป็นต้น

5. ผู้รับช่วงทรัพย์สินที่เอาประกันภัย (Real Subrogator) หมายถึง

ผู้รับจ้างอง ผู้รับจำนำ หรือผู้ทรงบุริมสิทธิในทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ที่มีสิทธิได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนที่ผู้รับประกันภัยจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์ก่อนผู้มีสิทธิอื่นๆ เช่น นาย ก. นำรถที่มีประกันภัยรถยนต์ไปจำนำไว้กับ นาย ข. ต่อมารถยนต์คันนั้นเกิดหายไป นาย ข. ในฐานะเจ้าหน้าที่ สามารถติดต่อขอรับ เงินค่าสินไหมทดแทน จากบริษัทประกันภัยได้ก่อน นาย ก. ตามจำนวนเงินที่ นาย ก. จำนำไว้

6. กรมธรรม์ประกันภัย (Policy) หมายถึง

เอกสารที่แสดงข้อตกลงและเงื่อนไขต่างๆ ของสัญญาที่ทำกันระหว่างผู้เอาประกันภัยและผู้รับประกันภัย ในกรมธรรม์ประกันภัยจะประกอบด้วยรายการต่างๆ เช่น ชื่อผู้รับประกันภัย ชื่อผู้เอาประกันภัย จำนวนเงินเอาประกันภัย อายุของสัญญา ชื่อผู้รับประโยชน์ และ เงื่อนไขต่างๆ เป็นต้นไป

7. เบี้ยประกันภัย (Premium) หมายถึง

จำนวนเงินที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับประกันภัย ตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้ในสัญญา ซึ่งการจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยอาจเป็น รายปี รายหกเดือน รายไตรมาส หรือรายเดือน ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย

8. ทุนประกันภัยหรือจำนวนเงินเอาประกันภัย (Sum Insured) หมายถึง

จำนวนที่ผู้รับประกันภัย จะต้องจ่าย ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ เมื่อภัย และความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้เอาประกันภัย

9. การสลักหลังกรมธรรม์ (Endorsment) หมายถึง

ข้อความที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ในกรมธรรม์ประกันภัย เพิ่มเติมจากข้อความปกติ เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมเงื่อนไข หรือข้อความต่างๆ จากเงื่อนไขหรือข้อความเดิม ซึ่งการเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมเงื่อนไขของสัญญาประกันภัยนี้สามารถจะกระทำในขณะที่ทำ หรือระหว่างที่สัญญาประกันภัยมีผลบังคับอยู่ก็ได้

10. การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (Indemnity) หมายถึง

การชดใช้ความเสียหายตามที่เสียหายจริง โดยอาจจะชดใช้ด้วยเงินสด หรือซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิม หรือหาของชิ้นใหม่มาทดแทนให้ก็ได้

11. การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน (Claim) หมายถึง

การที่ผู้เอาประกันภัยได้เรียกร้องให้ผู้รับประกันชดใช้ค่าเสียหายให้ โดยที่ความเสียหายดังกล่าวต้องเป็นผลมาจากภัยที่ได้เอาประกันภัยไว้

12. ผู้พิจารณารับประกันภัย (Underwriter) หมายถึง

ผู้รับประกันภัย หรือบุคคลที่ผู้รับประกันภัย มอบหมายให้ทำหน้าที่ พิจารณารับประกันภัยแทนผู้รับประกันภัย

13. การพิจารณารับประกันภัย (Underwriting) หมายถึง

การพิจารณาเลือกรับประกันภัย เมื่อมีผู้มาแสดงความประสงค์ขอเอาประกันภัย ซึ่งการพิจารณาดังกล่าวนี้จะต้องพิจารณาปัจจัยหลายด้านประกอบกัน เช่น ต้องพิจารณาว่าเป็นความเสี่ยงภัยที่สามารถจะเอาประกันภัยได้หรือไม่ พิจารณาประวัติความเสียหายที่ผ่านมาของผู้เอาประกันภัย ความสามารถและกำลังในการรับประกันภัยประเภทนั้นๆ ของบริษัทประกันภัย เป็นต้นไป

14. นายหน้าประกันภัย (Insurance Broker) หมายถึง

ผู้ซึ่งซื้อหรือจัดการให้บุคคลทำสัญญาประกันภัยกับบริษัท โดยหวังบำเหน็จเนื่องจากการนั้น นายหน้าจะเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัท นายหน้าจะรับลูกค้าที่ต้องการทำประกันได้ทุกประเภท และเขาจะหาบริษัทใดบริษัทหนึ่งก็ได้ ที่จะรับประกันภัยตามที่ลูกค้าต้องการ โดยจะยึดหลักว่าจะพยายามให้ความสะดวกและเป็นประโยชน์แก่ผู้เอาประกันภัยมากที่สุด และเป็นที่ยอมรับว่า บริษัทต้องจ่ายค่านายหน้าให้ตามที่ตกลงกัน

15. ตัวแทนประกันภัย (Insurance Agent) หมายถึง

ผู้ซึ่งบริษัทประกันมอบหมายให้ทำการชักชวน บุคคลมาทำสัญญาประกันภัยกับบริษัทซึ่งได้แก่ พนักงานในบริษัทที่ทำหน้าที่หาประกันโดยเฉพาะ โดยที่ตัวแทนประกันภัยเหล่านี้ จะต้องหาลูกค้าที่จะทำประกันประเภทเดียวกับที่บริษัทรับประกันภัยอยู่เท่านั้น

16. การประกันภัยต่อ (Re - Insurance) หมายถึง

การที่ผู้รับประกันภัยแบ่งภาระด้านความเสี่ยงภัยไปให้แก่ผู้รับประกันภัยอื่นอีกทอดหนึ่ง โดยการทำสัญญากันว่าเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นจากภัยที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ ผู้เอาประกันภัยจะได้รับการชดใช้ความเสียหายจากผู้รับประกันภัยต่อ

17. การรับประกันภัยร่วม (Co - insurance) หมายถึง

การแบ่งส่วนการรับประกันภัยระหว่างผู้รับประกันภัยหลายราย ที่มีต่อผู้เอาประกันภัยรายใดรายหนึ่ง (มักจะเป็นรายที่มีวงเงินเอาประกันภัยสูง) โดยที่ผู้รับประกันภัยแต่ละรายจะรับประกันภัยตามอัตราส่วนที่ตกลงไว้ และให้บริษัทที่รับประกันภัยในอัตราส่วนที่มากที่สุด รับผิดชอบในการดำเนินการสำรวจทรัพย์สินที่เอาประกันภัย จัดเตรียมการออกกรมธรรม์ ทำตารางแสดงจำนวนเงินที่แต่ละบริษัทมีอัตราส่วนในการคุ้มครองภัย ตลอดจนเงื่อนไขข้อคุ้มครองต่างๆ ด้วย

18. ความรับผิดในค่าเสียหายส่วนแรก (Excess Or Deductible) หมายถึง

จำนวนความเสียหายส่วนแรก ซึ่งผู้เอาประกันภัยตกลงที่จะรับผิดชอบเองทุกครั้งที่เกิดภัยขึ้น ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ผู้เอาประกันภัยมีความระมัดระวังมากขึ้น เช่น ในกรมธรรม์กำหนดเงื่อนไขให้มีความผิดในค่าเสียหายส่วนแรก 1,000 บาท ถ้าเกิดความเสียหายเป็นเงิน 1,200 บาท ผู้เอาประกันภัยจะรับผิดชอบเองในส่วน 1,000 บาท สำหรับส่วนที่เกินกว่า 1,000 บาท ซึ่งในที่นี้ คือ 200 บาท บริษัทรับประกันภัยจะชดใช้ให้

19. แฟรนไชส์ (Franchise) หมายถึง

จำนวนความเสียหายขั้นต่ำที่บริษัทประกันภัยจะรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ ถ้าจำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้นต่ำกว่าที่กำหนดไว้ ผู้เอาประกันภัย จะต้องรับผิดชอบเอง แต่ถ้าจำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้นสูงกว่าที่กำหนดไว้ บริษัทประกันภัย ก็จะชดใช้ให้เต็มจำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้น สำหรับวัตถุประสงค์ที่มีการกำหนดแฟรนไชส์ขึ้น ก็เพื่อที่จะ ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวนเล็กๆ น้อยๆ เช่น ถ้ากรมธรรม์ กำหนดเงื่อนไขให้มีแฟรนไชส์ 1,000 บาท แล้วเกิดความเสียหาย 500 บาท ผู้เอาประกันภัย จะต้องรับผิดชอบเอง แต่ถ้าเกิดความเสียหายขึ้น 1,200 บาท บริษัทประกันภัยจะชดใช้ให้ครบทั้ง 1,200 บาท